

Anna lejtő
Boszorkányvölgy
Erdőalja
Hosszúhát
Legelődomb
Szőlőhegy
Ófalu
Víziváros
Öreghegy
Újfalu
Völgyrét

TELKI NAPLÓ

A faluközösség havonta megjelenő lapja
XXIX. évfolyam 5. szám 2024. május

4-6. oldal

Ők az idei kitüntetettek

7-9. oldal

„A veszélyekkel tisztában kell lenni, de nem szabad őket túldimenzionálni” – interjú Bendarzszevszkij Anton biztonságpolitikai szakértővel

9-10. oldal

„Bízom benne, hogy a házban olyan pezsgő kulturális élet lesz, amilyenre mindannyian vágyunk!” – interjú a közösségi ház vezetőjével

11. oldal

„Nagyon szeretek Telkiben élni!” – interjú a Munkácsy-díjas Pelles Róberttel

Polgármester naplója

Ars longa, vita brevis – A művészet örök, az élet rövid

Az interneten régóta kering egy Winston Churchillnek tulajdonított mondás. E szerint a háború alatt a brit pénzügyminiszter azt javasolta, hogy a nehéz költségvetési helyzet miatt zárják be a kulturális intézményeket, mire Churchill visszakérdezett: „Akkor miért harcolunk?”

Nem, nem fogok a választásokról beszélni. Nem fogok az újtjavításokról, a virágültetésről, meg a napelemekről sem. Az ilyenkor mindig megjelenő, a zavarosban halászni próbáló spekulánsokról, a nagypolitika mérgező hatásáról, az

inflációról vagy az új és új törvényekről sem.

Engedjék meg, hogy ezzel szemben pár mondatot szenteljek a kultúrának! Nem a szórakozásnak, hanem a kultúrának. Aminek része a viselkedéskultúra, a vetőmagkultúra, a nyelv, a népművészet, a térrendezés, az öltözködés, a szokások és ünnepek, a mesterfogások, a tudás továbbadása és megőrzése, a tudomány és a művészet is.

A művészet a kultúrán belül a legelvontabb, ennél fogva legemberibb tevékenység. A művészet az emberi szellem laboratóriuma, jósgömb, lakmuszpapír, iránytű és tükör egyben, az emberi kreativitás legkövetlenebb terepe. Nem valami eltartott kisujjú sznobizmus, hanem összetartó erő, közös nyelv, annak bizonyítéka, hogy többek vagyunk kapzsi, ám intelligens állatoknál, reménységű, a nehéz időkben.

Nemrég tartottam egy előadást, aminek a címe ez volt: Giccs, művészet, igazság. A valósághoz való viszonyunkat igyekeztem bemutatni két eltérő szemléletmódon keresztül. Pár napja a filmklubban Fábri Zoltán: Az ötödik pecsét című filmjét néztük meg. A megoldhatatlan helyzetekről beszélgettünk a film kapcsán – olyan helyzetekről, melyeket az ógörög filozófia aporiának nevezett, és amik apróságok formájában a mindennapjaink részei, ám szélsőséges megjelenéseikről csak a művészet, például a film képes beszélni.

A lap megjelenése idején zárul a Borsos Miklós kiállítás a közösségi házban. Borsos önmagát, mint a „Pannon szellem” képviselőjét írja le. Hamvas Béla is ír erről a szellemről. A Dunántúli, mint az egykori Római Birodalom területe mai napig eltér számos kulturális attitűd tekintetében például a Tiszántúltól, és ez meghatározó úgy Borsos művészetében, mint a mi hétköznapijainkban.

Tart a helyi kézművesek munkáinak bemutatója és emléktábla avatásra is készülünk. Számos médiafelületen mutatjuk be Telki kiemelkedő személyiségeit, akik a tudomány és kultúra területén értéket terem-

tettek. Megdöbbenően gazdagok vagyunk e téren! *(Erről részletesen Telki | Más | Kép című, külön írásunkban számolunk be.)* Hamarosan pedig kezdődik a Telki Fesztivál, benne számos figyelemre méltó eseménnyel, sok más között például a Telki gyermek táncszínház darabjával, helyi fotósok pályázati munkáinak tárlatával, a Szabó Zoltán építész tolmácsolásában, a katolikus közösségi házban meghallgatható előadással a fehérvári Bazilika történetéről, vagy a következő szép kiállításunkkal, a Vetett árnyék című bemutatóval, amit a KOGART gyűjteménnyel közösen rendezünk a Kodolányiban, és ami Takáts Márton azon grafikáiból válogat, amelyeken Piranesi nyomán a múlt és jelen viszonyát boncolgatja. A kiállítás megnyitóján a Telki Nőiakar kamarakórusa ad elő, előtte gyimesbükki erdélyi táncokat láthatunk.

Még egy ilyen kis településen is micsoda sűrű szövődék tart össze minket! A kultúra szövődéke.

100 éve született Csergezán Pál – emléktáblát avatunk!

1924. június 6-án született Záhonyban Csergezán Pál illusztrátor, festőművész, aki élete utolsó szakaszában Telkiben élt és alkotott. Nevét őrzi a Nagy-Kopasz csúcsán épült Csergezán Pál-kilátó, amit a Pilsai Parkerdő Zrt. adott át 2006-ban. Múterme a Budakeszi Erdőgazdaságban volt, ahol szobra is áll. Hamvait is itt, Telki község határában, Anna-lakon, az erdőben helyezték el.

Századik születésnapján emléktáblát avatunk tiszteletére a Kodolányi János Községi házban. Az átadón részt vesznek emlékeztetőnek őrzői, akik adományaikkal is hozzájárultak az emléktábla elkészítéséhez. Az ünnep kapcsán a korábbi Csergezán képek mellé további rézkarcokat ajándékozok a közösségi háznak, a Telki gyűjteménye részére. Mindenkit tisztelettel várunk!

Deltai Károly
polgármester

Telki | Más | Kép

Nincs olyan működő közösség, ami ne tisztelné és becsülné meg legjobbjait. Telkiben számos tehetség élt és él. Honlapunkon, köztereinken, helytörténeti gyűjteményünkben, a díszpolgári cím adományozása révén eddig is őriztük egykori nagyjaink emlékét. Kortársainkat pedig meghívjuk eseményekre, előadásokra, találkozókra. Olyan arcképcsarnokunk azonban eddig nem volt, ami megkísérelné bemutatni a teljes, egyre gyarapodó, páratlanul gazdag képet.

Tiszteletünk és büszkeségünk jeléül ezentúl a Telki Portálon, valamint öt közterületi táblán és öt citylight plakáton időről-időre öt-öt új, köztünk élő vagy helyi kötődésű, településünk számára jeles személyt mutatunk be. Távlati célunk, hogy ez a gazdag és sokszínű tabló egyszer könyv formájában is meg tudjon jelenni.

Elsőként posztumusz nagyjaink bemutatása következik, főhajtásként, amit hamarosan követnek az újabb és újabb portrék. A cél, hogy változatos és érdekes legyen, ezért egymástól nagyon eltérő területek különböző személyiségeit mutatjuk majd be.

A „Telki | Más | Kép” online a <https://telki.hu/index.php/maskepp> linken tekinthető meg. A citylight plakátok egyes buszmegállóban találhatóak, megújult térképes tábláink pedig faluszerte, főbb csomópontoknál láthatók. Ismerjék meg nagyjainkat, ismerjék meg a köztünk élő kiválóságokat és tehetségeket!

Deltai Károly
polgármester

Beszámoló a testület üléséről

Kivonat a képviselő-testület ülésének legfontosabb pontjaiból. Bővebb beszámoló a Telki Portálon lévő jegyzőkönyvben olvasható, illetve a Polgármesteri Hivatalban kapható.

2024. április 29.

Beszámoló a rendőrség munkájáról

Telki Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Budaörsi Rendőrkapitányság vezetőjének a település közbiztonsági helyzetéről, a rendőrségnek a közbiztonság érdekében tett munkájáról, intézkedésekről és az azokkal kapcsolatos feladatokról készített beszámolóját.

Gyermekétkeztetési szerződés

A testület úgy döntött, hogy a Hungast Vital Kft-vel fennálló közétkeztetési szolgáltatási szerződést további egy évvel, 2025. augusztus 31-ig meghosszabbítja.

Civil pályázatok elbírálása

A képviselő-testület döntött a helyben működő egyesületek, alapítványok, társadalmi szervezetek 2024. évi támogatásának összegéről. 2024-ben a következő civil szervezetek részesülnek támogatásban: Telki SE, Telki Teakwon-do Sportegyesület, KOKUKK Egyesület, Telki Nőiakar, 1002. sz. Néri Szent Fülöp Cserkészcsapat, Budajenő-Telki Székely Társulat, Óvoda-Iskola Telkiben Alapítvány, Telki Polgárőrség Bűnmegelőzési és Önvédelmi Egyesület.

Terület bérbeadása

A testület döntött arról, hogy az önkormányzat tulajdonát képező, 125/1-es hrsz-ú ingatlan területéből 586 m²-nyi részt 5 évre bérbead.

Belső ellenőrzési terv végrehajtása

A képviselő-testület elfogadta az önkormányzat és az irányítása alá tartozó költségvetési szervek 2023. évi belső ellenőrzési kötelezettségének teljesítéséről szóló jelentést.

Szolgalmi jog alapítása

A testület döntött a Nefelejcs utca csapadékvíz elvezetésének kiépítéséhez kapcsolódóan az 523-as hrsz-ú ingatlant terhelő, szolgalmi jogot alapító szerződés elfogadásáról.

HVB tagjainak és póttagjainak, SZB tagjainak megválasztása

A képviselő-testület döntést hozott a Helyi Választási Bizottság tagjainak és póttagjainak, valamint a Szavazatszámlláló Bizottság tagjainak személyéről.

Beszámoló a hivatal tevékenységéről

A testület elfogadta a Polgármesteri Hivatal 2023. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Közbeszerzési eljárás lezárása

A képviselő-testület döntött a „Telki Község közigazgatási területén belül történő településüzemeltetési és közterületfenn tartási feladatok elvégzése” tárgyú közbeszerzési eljárás lezárásáról, valamint arról, hogy Szabó Sándor EV-t hirdeti ki nyertes ajánlattevőként.

Kitüntető díjak adományozása

A testület a kitüntető díjak adományozása kapcsán döntött az ideai Havas Ferenc-díjasok személyéről.

szb

Telki hírcsokor

Szeretne első kézből értesülni a települést érintő legfontosabb hírekről, érdekességekről? Iratkozzon fel email-címével hírlevelünkre a Telki Portál főoldalán!

A hírlevélben heti rendszerességgel elküldjük Önnek a telki.hu-n megjelenő cikkek válogatását.

Ők az ideai kitüntetettek

Telki Község Önkormányzatának Képviselő-testülete március 25-i és április 29-i ülésein döntött arról, hogy 2024-ben Telkiért Érdeméremet Dr. Horváth Dezső és a Telki Polgárőrség, Telki Ifjúsági Díjat Taródi Luca, míg Havas Ferenc-díjat Tóth Attiláné és Turcsányiné Dósa Renáta részére ítél oda.

Dr. Horváth Dezső – Telkiért Érdemérem

Dr. Horváth Dezső Széchenyi-díjas részecskefizikus, a fizika tudomány doktora, az ELKH Wigner Kutatóközpont Részecske- és Magfizikai Intézet Nagyenergiás Fizikai Főosztály Standard Modell és Új Fizika Keresése Kutatócsoport emeritus kutatóprofesszora, címzetes egyetemi tanár, számos külföldi kutatóintézet

és egyetem munkatársa, a Higgs-bozon és Az elemi részecskék csodás világa - A részecskefizika története című könyvek szerzője.

1970-ben szerzett fizikusi diplomát a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Kísérleti részecskefizikus, vizsgálatait a dubnai Egyesített Atommagkutató Intézetben kezdte, és a Leningrádi Magfizikai Intézetben, a vancouveri TRIUMF-ban, a Brookhaveni Nemzeti Laboratóriumban, a svájci Paul-Scherrer Intézetben, majd a CERN-ben folytatta. Közös Budapest-

Debrecen kutatócsoportokat szervezett CERN-kísérletekre: alacsonyenergiás antiprotonokkal az anyag-antianyag szimmetriát vizsgálják, a Nagy elektron-pozitron ütköztetőnél (LEP), később a Nagy hadronütköztetőnél (LHC) pedig Higgs-bozonok és más új részecskék esetleges keletkezését. 2012-ig az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont Részecske- és Magfizikai Intézetében a Nagyenergiás Fizikai Osztály vezetője és a debreceni ATOMKI tudományos tanácsadója volt, jelenleg emeritus professzor. Az LHC-nél a CMS együttműködés magyar csoportjának munkáját koordinálja, a Debreceni Egyetemen pedig részecskefizikát oktat. Tudományos tevékenységéért 2012-ben megkapta a Magyar Köztársaság Széchenyi-díját.

Tudományos eredményei kimagaslóak, példaadó mindannyiunk számára, szakmai rangja büszkeséggel töltheti el a közösséget. Szakmai munkássága mellett kiemelt figyelmet fordít a tudomány népszerűsítésére, számos előadás, ismeretterjesztő mű szerzője, igyekszik közel vinni a tudományos ismereteket a laikus közönséghez. Több esetben volt már előadása Telkiben, így a szűkebb lakókörnyezetében élők is megismerhették gondolatait és a kortárs tudomány eredményeit.

Horváth Dezső jelenléte Telkiben hozzájárul közösségünk életéhez, szakmai pályája példaképe lehet minden helyi lakosnak, de különösen azoknak a fiataloknak, akik tudományos pályán képzelik el jövőjüket.

Telki Polgárőrség - Telkiért Érdemérem

A Telki Polgárőrség Bűnmegelőzési és Önvédelmi Egyesület 1999 óta működik községünkben, jelenlegi elnöke Földvári-Nagy László. A polgárőrség idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját, amivel az egyik legrégebbi civil szervezete településünknek.

Működésének fő célja a bűnözés minél alacsonyabb szintre való szorítása Telki közigazgatási határain belül. Tagjai éjszakánként rendszeresen járőröznek a település utcáin és kapcsolatban állnak a rendőrséggel.

Önzetlen munkájuk részét képezi a bűnmegelőzésen kívül a rendezvények biztosítása, a rendkívüli időjárási és baleseti helyzetekben való segítség, forgalomirányítás, eltűnt személyek keresése, bombák őrzése a tűzszervezetek megérkezéséig. Segédkeztek már tüzesetknél, villámárvizeknél és más kritikus szituációkban. A járványidőszakban kiemelt szerepük volt a közterületi koordinációban.

Az egyesület bevételeit a tagok által befizetett éves tagsági díj, önkormányzati támogatások, felajánlások, egyéb hozzájárulások teszik ki, ezeket a működéshez szükséges költségekre és eszközök beszerzésére használják fel. A polgárőrök saját gépkocsijukkal látják el a járőrszolgálatot, az autó üzemanyagának és üzemeltetésének költségeit is maguk fizetik.

Településünk számára kimagaslóan fontos közfeladatot látnak el, szemléletük, önzetlen hozzáállásuk példaadó mindannyiunk számára.

Taródi Luca - Telki Ifjúsági Díj

Taródi Luca 1995-ben született Budapesten. Gyermekkorát Telkiben töltötte, itt nőtt fel. Részt vett településünk életében, közösségeiben, például a helyi ritmikus sportgimnasztika csapatnak is tagja volt.

Az ELTE Irodalom- és Kultúratudomány mesterszakán tanult összehasonlító irodalmat. Jelenleg főleg kritikáírással foglalkozik, lírát, dalszövegeket és prózát is ír.

Első verseskötete a Fiala Írók Szövetsége kiadásában, 2022-ben jelent meg, Egyszer végre fiatalok leszünk címmel. A könyvvel kapcsolatban elsők között a Telki Naplóban mutatkozott be. A kötet sikere és népszerűsége megerősíti az írói vénákkal rendelkező fiatalokat, gyerekeket abban, hogy van értelme tehetségük fejlesztésének, és fiatalon is elérhető műveik megjelenése, ha munkájuk kellően magas színvonalú.

Taródi Luca személyes példája, kultúra iránti elkötelezettsége mintaadó a legfiatalabb generáció számára.

Tóth Attiláné – Havas Ferenc-díj

Tóth Attiláné 2015 júliusa óta dolgozik a Telki Zöldmanó Óvodában. Öt évig nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben, dajkaként, majd 2018 márciusától pedagógiai asszisztensként támogatta az óvodapedagógusok nevelőmunkáját.

2020 júniusában az Eötvös Loránd Tudományegyetem óvodapedagógus szakán szerezte meg a diplomáját. Tanulmányai során a képzéshez tartozó, az „Óvodaiskola átmenet segítése” specializáció követelményeit kiváló eredménnyel teljesítette.

2022 szeptemberétől megbízást kapott a Zöldmanó Óvodában működő Környezeti nevelési szakmai munkaközösség vezetői feladatainak ellátására. Mindennapi munkája során nagy hangsúlyt fektet a fenntarthatóságra nevelés gyakorlati megvalósítására. Az Örökös Zöld Óvoda című kritériumrendszerének kialakítása és megteremtése érdekében folyamatosan keresi az új kapcsolati, pályázati lehetőségeket.

Rendszeresen részt vesz a Népmese napi, óvodapedagógusok által előadott meseelőadásban, a családok számára szervezett programokon: kézműves délelőttökön, családi napokon, gyalogtúrákon, a Zöldmanó Erdei Óvoda nyári tábor megvalósításában. 2020 óta rendszeresen publikál a Telki Naplóban, az óvodai hírek rovatban. 2023 szeptemberétől a Csodabogár-tehetségműhely egyik vezetője.

Tóth Attiláné példaértékű hivatástudattal rendelkező, szakmai munkájában igényes, lelkiismeretes, innovatív óvodapedagógus. Csoportjában rendszeresen tart „Boldogságórákat”, kiválóan alkalmazza a „Mesepárna-módszert”. Napi munkája során a gyermekek tapasztalatszerzési lehetőségeit kreatív, saját készítésű, újrhasználható fejlesztőjátékokkal, esztétikus szemléltetőeszközökkel teszi élményszerűvé. Nagy hangsúlyt fektet a gyermekek egyéni képességeinek differenciált fejlesztésére, az óvoda-család kapcsolat erősítésére.

Óvodapedagógusi munkáját kimagasló szakmai színvonalon végzi. Praktikus javaslataival segíti az intézmény kiemelt feladatainak, céljainak megvalósítását. Fejlődése érdekében rendszeresen részt vesz továbbképzéseken, Boldogságóra, tehetséggondozás témakörökben. Szabadidejében is sokat foglalkozik a telki gyermekekkel: nyári táborokat, művészeti foglalkozásokat szervez.

Turcsányiné Dósa Renáta - Havas Ferenc-díj

Turcsányiné Dósa Renáta 16 éve osztálytanító a Telki Pipacsvirág Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában. Rendkívül színes pedagógiai, módszertani eszköztárral rendelkezik. Lelkes, segítőkész, az iskolaközösség iránt elkötelezett kolléga. Végtelen türelemmel és szeretettel fordul tanítványai felé. A gyermekközpontúság és a kreativitás jellemzi munkáját.

Az iskola céljaival, Pedagógiai Programjával azonosul, annak megvalósításában segítően részt vesz. Ötleteivel és vállalásaival nagyban hozzájárul a nevelő-oktató munka színvonalának

emeléséhez, az iskolai élet, a tanórán kívüli programok szervezéséhez.

Támogató attitűdjével segíti az alsós kollégák, a vezetőség mindennapi munkáját, az új kollégák beilleszkedését. Igazi közösségi ember, nagyon jó empátiás készségekkel bír. Szociális érzékenysége, társadalmi felelősségvállalása példaértékű. Élén jár a tanulók érzékenyítésében.

Jelenlegi és előző osztályában a fiúk nagy arányban vannak, ehhez alkalmazkodva kidolgozott egy komplex, játékos módszert, amely a logikai készségeket fejleszti. A tantermen kívüli digitális oktatás során tanúbizonyságot tett digitális kompetenciáinak kiemelkedő szintű meglétéről, rendkívüli kreativitásáról, amiket azóta is kamatoztat.

Munkája komoly értéket képvisel a tantestület és az egész iskolaközösség számára.

szb

Megújult a hivatal főépülete

Az elmúlt időszakban több kisebb-nagyobb építési, karbantartási és felújítási munkátról számolhattunk be, amelyek településszerte zajlottak Telki Község Önkormányzata megbízásából.

Nemrégiben a hivatal főépülete is sorra került és megszüpült. Április végére ugyanis elkészült a Petőfi utca felőli főbejárati ajtajának, illetve lábazatának és homlokzatának felújítása.

Településfásítás: 25 új csemete Telkiben

A településfásítási program keretén belül Telki Község Önkormányzata 15 db kislevelű hársfát és 10 darab hegyi juharfát igényelt sikeresen.

A fákat a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. biztosította a program lebonyolításáért felelős Országos Erdészeti Egyesület segítségével.

A hársfacsemetek a Tengelice utcai óvoda melletti zöldterületre lettek elültetve. A hegyi juharok a Szajkó utcában (az MLSZ előtti járdaszakaszmellett), a korábban kipusztult egyedek helyére kerültek pótlásként, így ismét teljes lehet a fasor.

Új padok Telkiben

A Telki Polgármesteri Hivatal a tavaly felújítottak, valamint a gördeszkapályánál lévő, újonnan beszerzett, strapabíró ülőalkalmatosság után további vadonatúj padokat helyezett el településszerte.

A lakossági igényeknek megfelelően az egyik pad a Mandula köznél lévő játszótérre, az alsó egyensúlyozó eszközök mellé, a délutáni árnyékos helyre, kettő pedig a temetőbe került, az újabb sírhelyekhez közelebb.

Hamarosan további két paddal gazdagodik településünk – amint ezeket is kihelyezik, beszélünk róla.

Új előtető az óvoda főbejáratánál

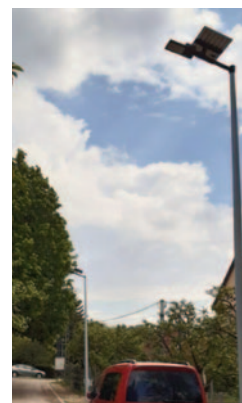
Április közepére elkészült az előtető a Tengelice utcai óvodaépület főbejáratánál. A kivitelezés a Telki Önkormányzat megbízásából valósult meg.

Tovább bővült a napelemes közvilágítási hálózat

A napelemes közvilágítási rendszer bővítéseként újabb oszlopokat és lámpákat telepítettek Telkiben.

Telki Község Önkormányzata jóvoltából a Tücsök utca, a Pillangó utca és a Hársfa utca 1-5. előtt összesen 12 db napelemes lámpát helyeztek el. Ezek ugyanolyan műszaki kivitelűek, mint a tavaly telepítettek.

Hazai pálya

Közéleti diskurzus helyi témákról, telkiekkel

„A veszélyekkel tisztában kell lenni, de nem szabad őket túldimenzionálni” – interjú Bendarzszevszkij Anton biztonságpolitikai szakértővel

Deltai Károly polgármesterrel közös közéleti sorozatunk következő részében Bendarzszevszkij Antonnal, külpolitikai- és biztonságpolitikai szakértővel, újságíróval, az Oeconomus Gazdaságkutató Alapítvány igazgatójával beszélgettünk napjaink kríziseiről, azok hatásairól, az információs hadviselésről, és arról, mennyi esélyt lát egy világháború kirobbanására.

Telki Napló: Az ukrajnai háború okozta gazdasági hatások, az energiakrízis, valamint a menekültválság kapcsán már megtapasztalhattuk, hogy egy, a közelünkben zajló háború milyen nagy hatással lehet a telkiek életére is. Vajon kell-e hasonlóra számítanunk a közeljövőben?

Bendarzszevszkij Anton: Attól tartok, hogy a következő évek a globális turbulenciáról fognak szólni. Az a korszak, amihez a kétezres évek első két évtizedében hozzászoktunk, nem fog visszajönni – legalábbis a közeljövőben. Lokális háborúkra, konfrontációkra lehet számítani.

Európában is lehetnek potenciális forrópontok, de a világ nagy részében vannak olyan befagyott vagy lehetséges konfliktusok, amelyek a felszínre törhetnek. Ez pedig mind okozhat globális gazdasági nehézségeket, ellátási zavarokat.

TN: Magyarországhoz közel lehetnek ilyen újabb krízisek?

B.A.: A közelünkben van két potenciális konfliktusforrás. Az egyik a Balkánon Koszovó, ahonnan az elmúlt két évben érkeztek riasztó hírek, amelyek azt mutatták, hogy ha úgy alakulnak az események, akár nagyobb konfrontáció is lehet belőle. A másik Moldova, azon belül Transznisztria, amely nemzetközileg ugyan az ország területe, de a kilencvenes évek óta nincs moldáv kontroll alatt. Különböző nagyhatalmak kihasználhatják ezeket a regionális feszültségeket a

maguk javára, és mivel térben nincsenek messze tőlünk, abszolút számolhatunk az esetleges hatásaikkal.

TN: Milyen módon?

B.A.: Ilyen hatás lehet a gazdasági kapcsolatok megakadása, illetve egy menekülthullám, mint a jugoszláv vagy az orosz-ukrán háború kapcsán.

Közvetlen háborús konfliktusra viszont Magyarország esetében nem számítok. Az, hogy a NATO és az Európai Unió részei vagyunk, egy adott keretrendszerbe helyez minket és ad egy bizonyos fokú védelmet. Nem feltételezhetjük ugyanis, hogy egy globális szereplő meg akarná támadni a NATO-t vagy egyáltalán esélye lenne elérni valamit a katonai szövetséggel szemben. A velünk szomszédos, a szervezeten kívüli területeken viszont ilyen feszültségek bármikor előfordulhatnak a közeljövőben.

TN: Az önkormányzat hogyan készülhet fel egy potenciális konfliktus hatásaira?

Deltai Károly: Visszalépve időben a Covidhoz: egy senki által nem kalkulált, váratlan globális krízishelyzet tört ki 2019 végén, ami egy nemzetközi szintű hullámot indított el, leszivárgott a legalsóbb régióig, a magánemberekig és mindent átrendezett. Ott elindult valami, és – önkormányzati szemszögből nézve – soha nem volt még a rendszerváltozás óta olyan összefüggő krízissorozat, ami Magyarországot és egész Európát sújtotta és sújtja a mai napig. Egy olyan stresszteszten esünk keresztül, ami példátlan az életünkben, de talán még a szüleinkében is, és ez próbára tette az önkormányzatokat is.

A Covid idején egy olyan kis település, mint Telki fogta össze az

önkormányzatokat, és mi hoztuk létre a pozitív példák gyakorlatát is online, amit később a nagyobb rendszerek szintjén is átvettek. A menekültválság kezeléséből is jócskán kivettük a részünket: amit meg tudtunk tenni, azt példátlan összefogással megtettük. Ezután rögtön jött egy energiaválság, majd egy inflációs hullám, és még sorolhatnánk a nagy krízisek közötti kisebbeket is.

Én azt látom, hogy amikor egy mindenkit érintő, országos probléma merül fel, akkor felértékelődik, hogy helyben az önkormányzat, a helyi emberek mit tudnak megtenni. „Magad, Uram, ha szolgád nincsen”, helyben kell megszervezni a reagálást.

TN: Milyennek értékeli a menekültválság kezelését Telkiben?

B.A.: Az összefogás mértéke jól látható volt. Rengeteg család fogadott be menekülteket a háború első napjaitól kezdődően.

TN: Önkormányzati szinten milyen „óvatossági” vagy biztonsági előkészületek lehetnek aktuálisak egy potenciális válság kapcsán?

B.A.: A tartalékolás az egyik legfontosabb. Hiszen ha tudjuk, hogy bármikor megtörténhet egy olyan krízis, amely hatással lehet az ellátásunkra, pénzügyi lehetőségeinkre, akkor azzal lehet felkészülni, hogy az önkormányzat rendelkezik megfelelő forrásbázissal, ami által át lehet vészelné a nehezebb időszakokat.

Minden mindennel összefügg: ha egy közeli konfliktus gazdasági nehézségeket okoz az országnak, akkor az önkormányzatoknak és az egyes embereknek is szűkülnek a pénzügyi lehetőségeik.

D.K.: A legnagyobb tapasztalat az elmúlt időszakból, hogy nem tudjuk előre meghatározni, milyen konfliktus, nehézség várható a jövőben, csak azt tudjuk, hogy biztosan lesznek ilyenek. A mögöttünk hagyott válságokat sem tudta senki előre megjósolni, és mivel olyan turbulens időszakban vagyunk, ami elhúzódik, látható, hogy nem lesz egyhamar vége.

Emellett kiemelt fontosságú a szemlélet, hogy fel vagyunk készülve bármire és rendelkezünk egy reagálni képes struktúrával. Ehhez tapasztalat kell, szakemberek, és egy megfelelő szemléletmód, hogy tudjuk, hogyan oldjunk meg egy krízist. Teljesen mindegy, hogy mi jön, a problémát alapvetően nekünk kell kezelnünk.

Még azelőtt, hogy az első „konfliktus”, a Covid kitört volna, áttekinítettük és felfrissítettük a réges-régen elavult, gyakorlatilag addig nem létező katasztrófavédelmi intézkedéseinket, rutinjainkat. Akkor többen azt kérdezték, hogy miért riogatok, majd amikor bekövetkezett az első baj, a régióból is sok vezető hozzám fordult tanácsért.

TN: Napjainkban a dezinformáció, az információs hadviselés a háborúk egyik fontos területe lett.

B.A.: Információs hadviselést mindenki alkalmaz. Az emberek akkor tudják megvédeni magukat ettől, ha többfajta forrást használnak, ellenőrzik az információk hitelességét, tehát nem hisznek el bármit, amit hallanak, olvasnak. Ez napjainkban kiemelten fontos, ugyanis egyre nehezebb a valóságot megkülönböztetni a hazugságtól – olykor még azoknak is nehéz, akik egyébként éjjel-nappal foglalkoznak az adott témával vagy szakterülettel.

Már léteznek olyan technológiák, amelyekkel könnyedén előállíthatók a valóság torz variánsai. Léteznek úgynevezett „deepfake” módszerek, amelyekkel például politikusok szájába adhatók bármilyen mondatok. Sajnos olyan világban élünk, amikor ezek a jelenségek egyre gyakoribbak lesznek, és a szemünknek sem hihetünk anélkül, hogy alaposabban utánajárjunk egy-egy információ hitelességének.

Hogy két példát is említsek. Nemrégiben számos közösségi oldalon terjedt egy olyan videó, amelyen lángokban állt a párizsi Eiffel-torony. Több millió nézettséget generált, és sokan elhitték, hogy ez a valóság, valójában azonban soha nem történt meg. Egy másik közelmúltban történt példa, amikor a sajnálatos moszkvai terrormerénylet után az orosz médiában is használtak egy deepfake videót, amelyen az ukrán elnök szájába adtak olyan mondatokat, amelyeket sohasem mondott el.

Magyarországon sajnos annyira polarizált a társadalom és annyira

a saját buborékjában él mindenki, hogy az emberek könnyebben hisznek el olyasvalamit, ami megfelel a saját hitviláguknak. Ha pedig ennek éppen az ellenkezőjét látják, gyakran akkor sem hiszik el, ha több forrásból is eljut hozzájuk. Nagy tanulság tehát, hogy mindenkinek ki kell lépnie a buborékjából.

TN: Mennyire táplálja a világháborútól vagy akár egy atomcsapástól való félelmet a média és mi a most látható realitás?

B.A.: Semminek a lehetőségét sem lehet kizárni, de egy nukleáris háború esélyét valahová a zéró közelébe tenném. Ennek az az oka, hogy minden globális szereplő tisztában van azzal, milyen pusztító következményei lennének ezeknek, nagyon pontos számítások vannak erre. Nincs olyan állami vezető, aki komolyan fontolgatná a világháborúval fenyegető eskaláció lehetőségét. Nagyon alacsony ennek az eshetősége, ahogyan az orosz-ukrán háború kiszélesedésének vagy egy nukleáris háborúnak is. Az, hogy sokat hallunk ezekről, nem újdonság, a hidegháború alatt is volt egy komoly világháborús hisztéria. Azt gondolom, hogy a veszélyekkel tisztában kell lenni, de nem szabad őket túldimenzionálni.

D.K.: Fontos, hogy ne fikciókban gondolkozzunk és ne dőlünk be a riogatásnak! Nem gondolom, hogy rettegésben kellene élnünk. Amikor az orosz-ukrán háború kitört, tartottam egy tájékoztatót, aminek az volt a célja, hogy az általam vélt realitásokat mondjam el, és a pánikot próbáljuk meg elkerülni, csökkenteni. Az eseményen olyan forgatókönyv lehetőségeket vázoltam fel, amelyek kis részben megvalósultak, nagy részben viszont szerencsére nem. Annak van ugyanis jelentősége, hogy egy esetleges katasztrófhelyzetben meg legyenek a rutinjaink, és tudjuk, mit kell tennünk, mondanunk a lakosságnak. Úgy tűnik, sikeres is volt a kezdeményezés.

A mindennapokban fontos, hogy a valóságot lássuk és maradjunk a realitásoknál! „Médiademokrácia” van és ez torzítja a valóság-érzékelésünket. Fontos, hogy ne essünk bele a vágyvezérelt gondolkodás csapdájába.

Én két lábbal a földön állva, tudatos kívülállással igyekszem követni minden véleménybuborékot, és megpróbálok olyan integritást létrehozni, ami a közös metszetre fókuszál. Bármennyire furcsának tűnhet, ez a közös halmaz jóval nagyobb, mint a különbségeké.

TN: Forráshiányos idők vannak mögöttünk. Mikor várható ebben változás?

B.A.: A következő tíz évben mindenképpen ez a forrásszűke lesz jellemző. A kereskedelmi, nemzetközi viszonyok e felé mutatnak. A folyamat a Covidal kezdődött. Mindenki bezárkózott országos és egyéni szinten, megszakadtak a korábban megszokott nemzetközi kapcsolatok, logisztikai vonalak. Az átmeneti keresletcsökkenésre sok cég reagált vagy bedőlt, majd az ismét megnövekvő igényekkel nem tudtak megbirkózni. Utána jött a háború, ami újabb csapást mért a nemzetközi kapcsolatokra.

Jelenleg a nemzetközi téren küzdelem folyik a dominanciáért. Oroszország kihívást intézett az Egyesült Államok által vezetett világrenddel szemben, megkérdőjelezve a második világháború

után kialakult rendszert, határokat. Ha sikerrel járnak, például mutathatnak más globális szereplőknek is, például Kínának, Indiának. Az Egyesült Államoknak, ha meg akarja tartani vezető szerepét, nem szabad e téren gyengének mutatkoznia. Ha a most látott trendek folytatódnak, a hidegháborúban látott blokkok újbóli kialakulása várható, ami nyilvánvaló gazdasági hatásokat eredményez.

Magyarország számára pedig fontos lenne, hogy nyitott, globális gazdaság maradjon – persze megfelelő szövetségi rendszerek mellett –, és ki tudjuk aknázni az ebben rejlő lehetőségeket. Ha blokkok alakulnak ki, csak veszíteni tudunk, hiszen korlátozott lesz azoknak a köre, akikről várhatjuk a tőkét, vállalatok megjelenését. Márpedig ahogyan a dolgok jelenleg kinéznek, ebbe az irányba haladunk.

D.K.: Minden önkormányzat externáliák keretei között működik, és egyre inkább ki van téve a külső hatásoknak – ez egy rendszer-váltás óta tartó tendencia. Évek óta nem normális állapotban élünk, ahogyan az sem természetes, hogy az előző ciklusban,

amikor az uniós forráselosztások szempontjából kedvezőtlenül Pest megye a fejlett Budapesttel azonos régióban volt, minden idők legtöbb pályázati pénzét nyertük, ebben a ciklusban azonban, amikor szétvált a kettő, és a régió támogatottságának nagyságrendekkel kellett volna nőnie, nem nyertünk a korábbi időszakhoz mérhető számú pályázatot. Ez annak köszönhető, hogy az uniós források szinte alig jutnak el az országba.

Rendkívül nagy a forráshiány, ami a következő időszakban alapvetően meg fogja határozni még a legtehetősebb önkormányzatok életét is. Folyamatosan krízisben vagyunk, meg kell oldanunk válsághelyzeteket, és nem úgy tűnik, hogy ez a közeljövőben változhat.

A legfontosabb a jelenlegi színvonal fenntartása, hiszen ez is óriási kihívás. Ha pedig ezt meg tudjuk oldani, apróbb fejlesztések megvalósításával kiegészülve, az komoly eredmény. Persze váratlan, akár kedvező fordulatok bármikor történhetnek, de jelen ismereteink szerint a túlzó álmódzást nem alapozza meg semmi.

Szilágyi Balázs

Hazai pálya

Közéleti diskurzus helyi témákról, telkiekkel

„Bízom benne, hogy a házban olyan pezsgő kulturális élet lesz, amilyenre mindannyian vágyunk!” – interjú a közösségi ház vezetőjével

Deltai Károly polgármesterrel közös közéleti sorozatunk következő részében Berényi Ildikóval, a Kodolányi János Közösségi Ház és Könyvtár intézményvezetőjével beszélgetünk a kezdeti nehézségekről, programszervezésről, fejlesztési lehetőségekről.

Telki Napló: Egy igen nehéz korszakban lett a 2019-ben épült közösségi ház vezetője. A pandémia, majd az energiaválság is nagy hatással volt az intézmény életére. Hogyan sikerült az „újraindítás”?

Berényi Ildikó: Amikor 2020 márciusában elkezdtem itt dolgozni, mindössze négy nap után be kellett zárunk a Covid miatt, ami nagyon megviselt. Ezt az időszakot a működéshez szükséges dokumentumok elkészítésével, online programok szervezésével, pályázati irattal töltöttük. Nyáron végre rövid időre ki tudtunk nyitni, és egészen jól beindult az élet, annyi programmal próbálkoztunk, amennyivel csak lehetett. Akkor rendeztük meg a remek hangulatú „Mindent bele!” fesztivált is, amely során átadtuk a sportszarnokot. Utána újabb zárások és nyitások jöttek, majd 2022-től a kezdeti nehézségek után egy biztató periódus kezdődött. Az érkezésem óta négy év telt el és nagyon jól érzem itt magam.

Deltai Károly: Visszalépve az időben: Telkinek évekként elzött azért nem volt olyan közösségi élete, amilyennek lennie kellett volna, mert nem volt meg a színtere hozzá. Az iskola aulája, ebédlője vagy éppen a fűtetlen Pajta ugyanis nem voltak megfelelő helyek erre. A közösségi ház megépítése létszükséglet és nagy előrelépés volt e tekintetben. Külön örülök annak, hogy létrejött a helyi könyvtár, aminek óriási sikere van.

A nyitás sajnos nem volt szerencsés, hiszen a pandémia miatt szinte egyből fel kellett függeszteni a normál működést, aztán az energiaválság, a háború és az infláció sem voltak barátai az első időszaknak. Tulajdonképpen csak mostanában indult be igazán a közösségi élet, így még mindig kísérleti szakaszban vagyunk. Neheztelt körülmények közötti, ötletekkel, próbálkozásokkal teli évek vannak mögöttünk, és már látjuk, mi az, ami helyben jól működik és mire van kevésbé igény. Ami idővel megtalálja a közönségét, népszerűvé válik, és szépen lassan kialakul az a programkínálat, ami a leginkább találkozik a kereslettel. Szerintem jó úton haladunk efelé.

Települési szinten nagy potenciállal bír a kultúra, főként, ha a lakosság szociokulturális összetételét nézzük: magas arányban élnek itt jómódú, művelt, kultúrafogyasztó családok. A közösségi ház Telki kitörésének egyik pontja és még bőven rejlik benne lehetőség. Akkor fogunk együtt jó irányba fejlődni, ha találkozunk egymással, és új kapcsolatok jönnek létre, akár közösségi, üzleti téren. A ház pedig egy olyan agora, ahol ez megtörténhet. Az épület és udvara egyaránt kiváló adottságokkal rendelkezik, és ideális arra, hogy akár külön program nélkül is bárki idejöjjön, beszélgessen, vagy mondjuk egy lappal leüljön és nyugodt körülmények között dolgozzon.

TN: Mennyire érzik magukénak a telkiek, civil szervezetek a Kodolányi Közösségi Házat?

B.I.: Azt gondolom, egyetlen kultúrház sem létezhet helyi civil szervezetek nélkül, főként egy ilyen kistelepülésen kiemelkedő jelentőségű a velük való együttműködés. Ráadásul mindig azok a legéletképesebb kezdeményezések, amelyek alulról szerveződnek. Ezért is tetszik Telkiben a kiváló civil háttér, sok ilyen szervezet van és kimagasló munkát végeznek. Például a Kokukk az egyik

legrégibb közülük, mindig itt tartják a rendezvényeiket. Az Óvodaiskola Telkiben Alapítvány rendkívül jó előadásokat kínál a Szülők Akadémiája keretében, és remek kapcsolatot ápolunk a helyi iskolával, óvodával is. Am emléthetném a Telki Közéleti Klubot is, amely olyan programokat hozott már ide, amiket mi korábban még nem. Ez egy kis ház, csupán hárman dolgozunk benne, egyikünk könyvtárosként. Azért is segítség a civilek aktív részvétele, mert amire esetleg kevesebb a kapacitásunk vagy anyagi forrásunk, velük közösen meg tudjuk szervezni.

A programok során, a közösségépítésben egyébként leginkább a családokra lehet számítani, akik mindig jelen vannak a gyerekelőadásokon, foglalkozásokon. A nyugdíjasokat viszont nehezebb megszólítani – talán azért, mivel nagy számban vannak gyerekek a helyi családokban, és ők sokszor az unokákra kell, hogy vigyázzanak. Nemrég a „Kutasd a múltad!” című programunkra hétköznap délelőtt ugyanakkor örömmel jöttek el, mert akkor a gyerekek óvodában, iskolában voltak. Emellett a Covid-időszak az idősebb korosztályra volt a legnagyobb hatással, ők azok, akik még mindig nem tértek vissza teljesen a közösségi életbe.

A fiatalabbakat, tizenéveseket is viszonylag nehéz elérni, ám e tekintetben már történt némi előrelépés. Csatlakoztunk a Térségi Kulturális Programhoz, és számos olyan programot tudunk biztosítani a Nemzeti Művelődési Intézet jóvoltából – például az „Örökítsd meg a jelent a jövőnek!” eseményt vagy a Filmklubot –, amelyek kifejezetten nekik szólnak és ők kedvelik is ezeket. A tinidiszkok több-kevesebb sikerrel működtek, és azt látom, hogy a fesztiválokon sokan vannak jelen közülük.

TN: Milyen lehetőségei vannak a háznak programszervezés terén, figyelembe véve a helyi adottságokat vagy a főváros közelségét?

B.I.: Sajnos Budapest közelsége az összes környékbeli település közösségi, kulturális életére rányomja a bélyegét. A főváros kínálta nagyon komoly elszívó erőt jelent, hiszen nem tudjuk felvenni a versenyt például egy Madách Színházzal vagy Aréna-koncerttel. Ennek ellenére ahhoz képest, hogy relatíve kicsik vagyunk, az interjú készítésének hetében is például négy programunk van.

Az a tapasztalatom, hogy az alkotóközösségek, szakkörök jól működnek, a gyerekek pedig szívesen jönnek kézműves foglalkozásokra, így össze újakat szeretnék majd indítani. Nagyon jónak tartom a különböző előadásokat is: voltak nálunk többek között fizikai, művészettörténeti és történelmi témájúak. A Telki Fészekkel csináltunk már diszkót, partit, amelyekre sokan eljöttek és kiválóan érezték magukat – ezt a vonalat szeretnénk tovább erősíteni.

Kiváló hír, hogy a Térségi Kulturális Program folytatódik, bővül a programok tárháza. Ennek keretében egyre több olyan eseményre lehet számítani, mint amilyen az április végi Sena koncert volt. Ezekben sok lehetőséget látok, egyrészt mert nem kell hozzájuk saját forrást biztosítani, másrészt sokan szeretik az ilyen kötetlenebb estéket.

Meg kell említeni, hogy még mindig vannak olyanok, akikhez nem jut el egyes programok híre, annak ellenére, hogy számtalan csatornán – közösségi oldalakon, csoportokban, hirdetésekkel, Telki Portálon, Naplóban, plakátokon, hírlevélben, személyesen – kommunikálunk. Ezért tovább próbálkozunk, hogy elérjük azokat is, akiket eddig még nem sikerült.

D.K.: Sokan tudják, hogy a képzőművészet a szívügyem, ezzel foglalkozom civilben is. Ennélfogva ezen a téren könnyebben tudok kapcsolatokat építeni vagy éppen megmozgatni. A Borsos Miklós kiállítás esetében például a telki illetőségű, rugalmas hozzáállású Kovács Gáborral, a KOGART Alapítvánnyal könnyű volt egyeztetni, és vannak még ilyen kapcsolati lehetőségek helyi szinten. A háznak ugyanakkor vannak korlátjai: például a kiállításokat nem lehet kétnaponta cserélgetni, és vannak olyan programok, amelyek ütköznek egymással – értékes alkotások között nem célszerű mondjuk aerobic órát tartani –, ennek ellenére amennyi értéket e téren el lehet ide hozni, annyit el is fogunk. Szerintem a minőségre sem lehet panasz, hiszen a KOGART-tárlatot megelőzően legutóbb annak a Pelles Róbertnek a művei voltak

láthatók, aki nemrég kapta meg a legmagasabb rangú állami képzőművészeti kitüntetést, a Munkácsy-díjat. A nívós kiállítások sora pedig Takáts Márton műveivel folytatódik.

Vannak olyan területek, amelyeken a ház vagy éppen Telki méretei határokat szabnak, és korlátozottak a technikai, pénzügyi kereteink. Nem mindent lehet idehozni, még akkor sem, ha tudjuk, lenne rá igény. Ezeket a nehézségeket igyekszünk kreatívan áthidalni.

Az önkormányzat és az intézmény rendszeresen indul kulturális pályázatokon, emellett próbálunk külső partnereket behozni. Szerencsére a civilekre is számíthatunk, mint például a nemrégiben zajlott, környezettudatossággal kapcsolatos egyhetes rendezvénynél, ami előnyére vált a településnek.

TN: Milyen tervek vannak a jövőre nézve a közösségi ház és élet fejlesztése terén?

D.K.: Óriási perspektívát látok a közösségi házban. A jövőben szeretnénk még több forrást biztosítani, hogy minőségi kulturális kínálattal szolgálhassunk és közösségi kapcsolatokat építhessünk. Emellett arra törekszünk, hogy megtaláljuk azokat a rétegműfajokat, amelyek az eddig nem elérhető emberekhez nyitnak ajtót, hogy ne legyenek elszigetelt csoportok Telkiben.

Vannak olyan programok, amelyeknél nem érvényesül Budapest elszívó ereje, mert sokkal fontosabb, hogy helyben elérhető legyenek. Ezeket nem könnyű megtalálni, de próbálkozni kell. Nagyon örültem például annak, hogy a legutóbbi művészettörténeti előadásom fiatalokat is láttam, amire bevallom, nem számítottam.

Technikai szempontból lehetne még fejleszteni a házat, például a kihangosítás, világosítás terén. A Pajta esetében a fűtés korszerűbbé tétele és a vízszigetelés nagyon fontos lenne a használhatóság szempontjából, erre szeretnénk a közeljövőben koncentrálni. Hiába lett ugyanis anno felújítva az épület, sajnos a struktúrát, alapokat ez nem érintette.

Sok lehetőség van még a kommunikáció erősítésében, egy saját honlap például lassan időszerűvé válik. Az elmúlt időszakban változtak a közösségi médiát meghatározó algoritmusok, ezeken a felületeken ma már nehéz úgy elérni az embereket, ahogyan azt korábban gondoltuk, új stratégiára van szükség. Pénzügyi okokból nem lehet csak hirdetésekre támaszkodni, meg kell találni az alternatív csatornákat. Itt ragadnám meg a lehetőséget, hogy felhívjam a figyelmet: iratkozzanak fel a közösségi ház hírlevelére! Aki ezt megteszi, nem maradhat le semmilyen programról.

B.I.: Szeretnénk még otthonosabbá tenni a házat, hogy ha valaki belép, kellemesen érezhesse magát. Nagy előrelépés a Telki Fészek létrejötte, örülünk annak, hogy a büfét működtető fiúk itt vannak! Jó velük az együttműködés és a jövőben még több programot – kertmozit, zenés esteket – szerveznénk velük.

Beadtunk egy pályázatot a Telki Terasz Estekre, ami kisebb koncerteket, színházat hozhat nyáron hozzánk. A filmklubok nagy népszerűségnek örvendenek, ezekből mindenképpen sok várható. Felmerült már, hogy egy szabadulószoza érkezik hozzánk, és még számos más tervünk, ötletünk van.

Nagy potenciált látok a Pajta fejlesztésében, az épületnek különleges hangulata van. A fűtési rendszer korszerűsítésével télen-nyáron lehetne benne színházi esteket, koncerteket, különböző összejöveteleket tartani.

Telki közösségi életében rengeteg lehetőség van, és nem vette el a kedvünket a Covid vagy más nehézség. Nagyon hiszek a településben, és bízom benne, hogy a házban olyan pezsgő kulturális élet lesz, amilyenre mindannyian vágyunk!

szb

Hírlevél feliratkozás

A Kodolányi János Közösségi Ház és Könyvtár hírlevelére a kodolanyikozosseg@gmail.com emailcímen lehet.

„Nagyon szeretek Telkiben élni!” – interjú a Munkácsy-díjas Pelles Róberttel

Pelles Róbert festőművész a kiemelkedő képzőművészeti tevékenysége elismeréseként idén márciusban Munkácsy Mihály-díjban részesült. Ennek kapcsán beszélgettünk a Telkiben élő alkotóval, akinek műveit már helyben is sokszor megcsodálhattuk.

Telki Napló: Először is engedje meg, hogy gratuláljunk a Munkácsy-díjhoz! Milyen érzés megkapni ezt az elismerést?

Pelles Róbert: Természetesen jól esett, hiszen ez egy szakmai visszajelzés, és talán valamelyest igazolhat abban, hogy jó úton járok. Számomra azonban ennél fontosabb az, hogy azok, akik eddig megtiszteltek a figyelmükkel, és megvásárolták a munkáimat – sokszor jelentős összegekért –, ezen keresztül kaphattak egyfajta megerősítést a döntésüket illetően.

Ez számomra valóban jelentőséggel bír, hiszen az én szakmai életem nem festőként indult. Először animációs filmek létrehozásával foglalkoztam, majd közel húsz évig grafikus designerként dolgoztam, és csak 1996-ban kezdtem el festeni. Tehát egy meglehetősen sajátos szakmai életút áll mögöttem.

TN: Mekkora inspirációt adhat ez a díj a jövőre nézve?

P.R.: Amikor értesültem a kitüntetésről, az volt az első gondolatom, hogy a jövőben mindent meg kell tennem azért, hogy méltó legyek rá! Tudom, hogy ezt nem a jövőbeli dolgaim miatt, egyfajta megelőlegezett bizalomként kaptam, de ebben az értelemben mégis hatással van, illetve lesz a munkámra, ebben biztos vagyok.

TN: Számtalan kiállítása volt már szerte a világban, művei igen népszerűek a nemzetközi szinten, köztük a tengerentúlon. Képeit többször megcsodálhattuk már itt, helyben is, legutóbb éppen tavaly, a Telki Fesztiválon nyílt tárlata a közösségi házban. Miért fontos Önnek, hogy helyben is megjelenhessenek alkotásai?

P.R.: Én nagyon szeretek Telkiben élni! Azt, hogy miért, szerintem felesleges taglalom, mert abban reménykedem, hozzám hasonlóan éreznek nagyon sokan akkor is, ha például az ingázás – ami a műfajom jellegéből fakadóan engem történetesen kevésbé é-

rint –, kicsit talán terhes lehet, de hát, ahogy mondani szokták: „valamit valamiért!”

Azt gondolom, csodálatos, igazán kulturált és biztonságos környezetben élünk. Ez szerintem, különösen ma, egyáltalán nem mellékes szempont! Csak remélni tudom, hogy mindaz, ami megvalósult az elmúlt években, amely igazán európai atmoszférát teremt számunkra, a jövőben is jó kezekben marad.

Ide tartozik az is, hogy azért tudom itt helyben megmutatni a munkáimat, mert megvalósult egy olyan tér, amely teljes mértékben alkalmas erre. Jelentős számban élnek itt olyan emberek, akik a világot járva magukba szívhatják többek között a vizuális kultúra produktumainak hatásait. Jóleső érzés, ha érdeklődnek a festményeim iránt, de az legalább ilyen fontos számomra, hogy egy Telkiben rendezett kiállításon kedves ismerősökkel, barátokkal tudok beszélgetni a képzőművészetről általában, és persze arról is, amit én létrehozok.

TN: Főként nyáron vagy inkább télen alkot szívesebben?

P.R.: Én télen-nyáron, és minden nap, amikor nincs valamilyen konkrét elintéznivaló, vagy olyan munka a ház körül, amit szeretnék én magam megoldani – például imádok fával dolgozni, így asztalt, padot, növénytartó ládát, vagy spalettát is készítettem már –, ami elvon a festéstől, ott állok az állvány előtt reggeltől estig. Ha szabad így fogalmaznom, nem várom az ihletet, hanem dolgozom és akkor jön az ihlet.

Ez így van, mióta belekezdtem e műfajba, és a különbség az előzőekhez képest csupán annyi, hogy most ritkábbak a megkérdőjelezhetetlen határidők.

TN: Hol találkozhatunk a munkáival legközelebb?

P.R.: Készülök egy komolyabb lélegzetű kiállításra többnyire nagyméretű munkákkal, de az időpontot illetően még vannak bizonytalanságok. Viszont bárki felkeresheti a www.genezis-gallery.com weboldalt, ahol majdnem naprakészen megtalálható minden, hiszen ez tulajdonképpen a saját galériánk online térben való megjelenítése, illetve elérhetősége. Megtisztel, ha valaki veszi a „fáradtságot”!

szb

Sena koncert

Április 26-án este egy rendkívül hangulatos Pajta-koncerten lépett fel Sena Dagadu (ének), Élő Márton (billentyű, elektronika) és Pásztor Ákos (fuvola).

A különleges miliőben zajló, sokakat megmozgató esemény a Petőfi Kulturális Program keretében, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával, a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében valósult meg.

Fotó: Photo Maiko

Taekwon-do sikerek

Rangos nemzetközi versenyen, az április 14-i Spirit Openen 3 arany-, 6 ezüst- és 6 bronzéremet nyertek a Telki Teakwon-do Egyesület versenyzői. Óriási siker ez a még mindig csak 11 éves egyesület életében, amelyhez ezúton is gratulálunk!

A Taekwon-do Egyesület május 24-én este, a Telki Fesztiválon, a sportcsarnokban bemutatót tart majd az érdeklődő telkieknek!

Polgárőr nap Telkiben

A Telki Polgárőrség május 4-én egész napos programfolyammal ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját.

Napközben családi és gyermekprogramokon, tűzoltó- és rendőrautós, valamint kutyás bemutatón, este pedig Milfmen-koncerten szórakozhatott minden korosztály a Kodolányi János Közösségi Ház, valamint a Polgármesteri Hivatal udvarán.

Köszönjük a Telki Polgárőrség Egyesület tagjainak a programot, és azt, hogy a mindennapokban vigyáznak településünk lakóinak biztonságára!

szb

Mi is az a giccscs?

Talán épp a szokatlan témaválasztásnak (is) köszönhetően megtelt a Kodolányi János Községi Ház nagyterme április 19-én este. Deltai Károly művészettörténeti előadásának középpontjában ugyanis a giccscs („Giccscs/Művészet/Igazság”) állt.

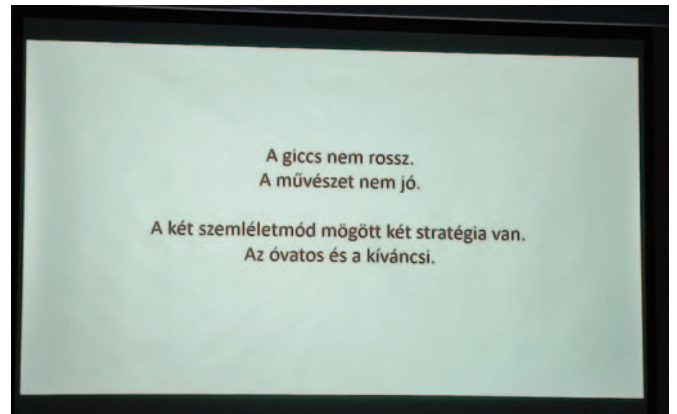
Telki polgármestere, aki civilben a Műkedvelő szerkesztője, egy igen tanulságos, vetítéssel egybekötött prezentációt tartott, amely során közönségének tagjai közelebb kerülhettek annak a vártnál nehezebb feladatnak a megoldásához, hogy mi az a giccscs, és milyen viszonyban áll a valódi, a szakma által nagyra tartott művészi alkotásokkal.

„Van művészet, rossz művészet és van a giccscs” – hangzott el az előadáson, hozzátéve, ez nem jelenti azt, hogy ami művészi szín-

tű, az mindenkinek tetszik, ami pedig giccscs, az senkinek. „A szépség az esztétika, művészetelmélet, pszichológia és a kultúra részét képezi. Nincs egzakt definíciója.”

Az előadó alaposan körbejárta a témát, és sok-sok példával szemléltette, hogy mit is jelent a giccscs. A konklúziót pedig talán így lehetne a leginkább összefoglalni: „A giccscs a konzumkultúra része. Közhelyes, sztereotip, túlzó, kihasználja az elemi érzelmeinket. Érzelmek kiváltása helyett érzelmeket mutat be, teatrális gesztusokkal bír. Jellemzői közé tartozik, hogy sorozatgyártott, csiricsaré, édeskés, szirupos.”

szb

Meghívó a Pipacs Galériába

Telki Község Önkormányzata és a Pipacs Galéria szeretettel meghívja Önt és kedves Családját a május 31-én este 6 órakor nyíló kiállítására.

Helyszín: Telki, Pipacs utca 8.

Kiállítók: Telkiben és környékén élő művészek. A kiállítást megnyitja: Deltai Károly polgármester. Műsor: Pipacsvirág Általános Iskola - Kiss Zenede növendékei.

A kiállítás 2024. június 14-ig látogatható, naponta 10-től 18 óráig. A festmények megvásárolhatók.

Támogató: Telki Önkormányzat.

A Zöldmanó Óvoda hírei

*Bolondos egy hónap
április hónapja,
hol kalap a fején,
hol báránybőr sapka.
Köpenyegbe burkol,
ingujjra vetkőztet;
mutatja a tavaszt
hol nyárnak, hol ősznek.*

Kányádi Sándor: Április hónapja (részlet)

Egy kis érdekesség az április hónapról: „Április az év negyedik hónapja, neve a latin »aperiere« szóból származik, amelynek jelentése »megnyitni« – ez utalás az ekkor nyíló természetre. A hónapot Mars kedveséről, Vénuszról nevezték el, akit Aperirének is hívták. A népi kalendárium Szent György havának nevezi. A néphagyomány az igazi tavasz kezdetét Szent György napjától számítja, ami április 24. Ez egy ősi pásztorünnep, ugyanis ilyenkor hajtják ki a legelőre az állatokat. Ez a nap alkalmas a kukorica, bab és az uborka elvetésére.”

Április az óvodában a húsvéttal és az iskolai tavaszi szünettel kezdődött, de ez idő alatt sem tétlenkedtünk, ugyanis indultunk az egyik energiaszolgáltató „Föld bajnokai” pályázatán, aminek a leadási határideje a szünet idejére esett. Egy nagyon kedves anyuka segített nekünk a pályázat megírásában. Azért hozták létre ezt a pályázatot, hogy azokat az óvodai vagy iskolai közösségeket segítsék szakmai és anyagi támogatással, akik igazán tenni szeretnének a fenntartható jövő megteremtéséért. A Föld bajnokai díjra a környezetvédelem terén formabontó, újjító, trendteremtő iskolai és óvodai pályázatokkal lehetett jelentkezni. Olyan megoldásokat, új közösségi megmozdulásokat szeretnének támogatni és bemutatni, amelyek a gyakorlatban is működnek, a díjjal pedig lehetőség nyílik megvalósításukra. Ezért gondoltuk, hogy mi is indulunk, mivel több éve Zöld Óvoda vagyunk, a környezetvédelem, fenntarthatóságra nevelés átszövi mindennapjainkat.

A „Hétszínvirág” tehetségműhely is pályázott az egyik drogériai üzletlánc „Nap gyermekei” rajz- és mesepályázatán, így ezen dolgoznak a gyerekek és a műhelyvezető pedagógusok. A pályázat központi témája: mesés napvédelem. Az a feladat, hogy íni kell egy napvédelmi mesét és el kell készíteni a mese illusztrációját tetszőleges technikával. Az a lényeg, hogy a festés, ragasztás, rajzolás segítségével életre keljen a napvédelmi mese. A drogéria olyan magyarországi óvodás csoportok jelentkezését várja, akik azonosulni tudnak a Nap gyermekei program célkitűzéseivel,

gondot fordítanak a gyermekek megfelelő napvédelmére, és szívesen vennék ehhez mind a termékbeli, mind pedig a szakmai támogatást. A pályázat célja, hogy szakemberek segítségével, edukációs jelleggel felhívja a nyilvánosság, főleg a szülők és a pedagógusok figyelmét a napvédelem fontosságára.

Programok

Áprilisban nagyon sok program, esemény várt a gyerekekre, és persze ránk, óvodai dolgozókra is. 10-én az iskolából ellátogatott

hozzánk az igazgató-helyettes és a pszichológus. Az intézménybe készülő gyerekekről beszélgettünk velük, segítve egymás munkáját. Az iskolai online beiratkozás mellett a tanköteles gyerekeket április 17-én és 18-án tudták személyesen beírni a szüleik.

Április 11-én a 3-4-5 évesek Madárfióka programon vettek részt, amelyre Ádám bácsi, aki a foglalkozást tartotta a gyerekeknek, magával hozta „Nudlit”, a vadászgörényt mindenki nagy öröme. A téma a környezetvédelem volt, azt vizsgálták meg a gyerekek, játékos tevékenységekkel összekötve, hogy vajon a természet is szennyezi-e a környezetet, és mi, emberek hogyan tudjuk megvédeni a környezetünket és mire jó az újrahasznosítás.

Április 12-én óvodaszépítés volt, amely során a szülők és a gyerekek segítségével, a helyi vállalkozók és az alapítvány támogatásával, közös összefogással megszépítettük az óvoda udvarát, környékét, a Harangvirág és Tengelice utcai épületeknél. Nagyon sok munka volt, délután három órától este fél nyolc-nyolcig meg sem álltunk. Az összes udvari pad, asztal le lett csiszolva és festve. Elkészült a mezítlábas ösvény, amit a gyerekek már nagyon régóta vártak. Össze lett gereblyézve a száraz falevél, a hinták alatt a gyöngykavics, a száraz ágakat pedig egy konténerbe pakoltuk. A komposztáló környéke is szépen rendbe lett rakva, a homokozók fel lettek ásva a gyerekek öröme. A pillangó kert kigyomlálása után virágpalántákat ültettünk, virágmagokat szórtunk el. A Harangvirág utcánál a bejárat vasszerkezete újra lett festve. A Tengelice utcai óvodánál elkészült a bejáratnál az előtető. Mind a két épület és az udvarok is nagyon szépek lettek, mindenkinek köszönjük a segítséget, a munkát, a támogatást!

Április 17-én a 6-7 évesek Madarászovi foglalkozáson vettek részt Zsuzsa nénivel. Ők is a környezetvédelemről – a természetben zajló változásokról, például a levél-, virágsziromhullásról, és hogy ezek szennyezők-e – szereztek ismereteket. A kicsik a foglalkozáson a gilisztával és vakonddal ismerkedtek, a nagyok a hangyával és a temetőbogárral. Utóbbiaknál megjelent az újrahasznosítás fontossága. A gyerekek nagyon szeretik ezeket a foglalkozásokat, mert játékos formában ismerik meg az őket körülvevő környezetet, állatokat és a növényeket.

Április 22-én ünnepeltük a Föld napját az óvodában. Régi hagyományunk az „egy csemete, egy palánta” program, ami azt jelenti, hogy ezen a napon minden kisgyermek reggel az óvodába érkezéskor magával hoz egy virágpalántát, amit közösen elültetünk, ezzel is színesítve az udvart, az ablakpárkányokat. Nagyon sok szép virágot, palántát, fűszernövényt hoztak ezen a napon. Az ablakokban a virágládákat megtöltöttük színes virágokkal, a pillangó kertbe is kerültek újabb növények. A gyerekek nagyon szeretnek ültetni, a munka végén büszkén mutatják az

eredményt. A későbbi gondozásban is szívesen vesznek részt, locsolásban, gyomlálásban.

A veteményes kiskertekben is megkezdődött a munka, elültetésre került a borsó, saláta, uborka, sárgarépa, retek, paradicsompalánta, de hagymát is duggattak a gyerekek. Azt valljuk, akkor tanulnak a legtöbbet, ha hagyjuk, hogy megtapasztalják a körülvevő világot.

Április 23-án tartottuk a „Kukucs-kálót” a leendő óvodásoknak. Minden csoportban nagy szeretettel vártuk a gyerekeket és szüleiket. A kicsik ismerkedtek a csoportokban lévő játékokkal, gyerekekkel, a szüleik pedig az óvoda szokás- és szabályrendszerével, a csoportokban dolgozó pedagógusokkal. Elég sok érdeklődő volt, aminek nagyon örültünk.

A Kukucs-káló után, április 24-én, 25-én és 26-án volt az óvodai beiratkozás. A megjelölt időszakban 43 fő kérte felvételét az intézményünkbe. Ebből óvodaköteles 26 fő, nem óvodaköteles 17 fő. A 43 főből 2024. szeptember 1-től 35 fő kéri az óvodai ellátását (26 fő óvodaköteles + 9 fő nem óvodaköteles). A nem óvodaköteles, előjegyzett 8 fő év közben kéri az óvodai ellátást. A jelenlegi gyermeklétszámunk 163 fő, ebből iskolába megy a 2024/2025-ös tanévben 31 fő.

Április 29-től elkezdődtek az anyák-napi játék és teadélutánok a csoportokban. Minden édesanyának, nagymamának utólag is nagyon boldog Anyák-napját kívánunk!

Nagyon tartalmasan, sok-sok programmal telt az áprilisunk. Reméljük, sikeresek leszünk a pályázatokon!

Telki Zöldmanó Óvoda

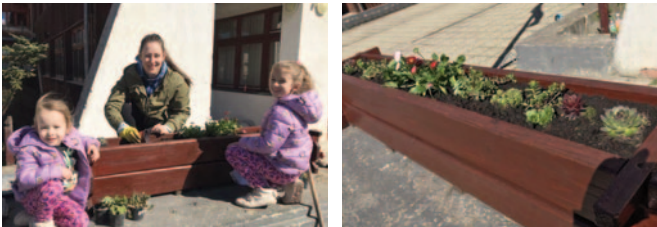
Iskolai hírek

Iskola előtti virágládák felújítása, beültetése

Köszönjük szépen Ézsiás Kitti, SZMK-s édesanya segítségét az iskola előtti virágládák felújítása, beültetése terén, amelyek így „kitavaszkodtak”.

Idézzük az anyuka, Ézsiás Kitti szavait: „Elkészültek a virágtartók. Lecsiszoltuk, lefestettük, kibéleltük, végül beültettük. Kövirózsát ültettünk a nagy részébe, mert az valószínűleg bírni fogja az erős napsütést és locsolni is ritkán kell.

Rami (Szabó Ramóna 1.a) és testvére nagy örömmel segítettek minden lépésnél. Remélem, tetszik a végeredmény, ha igen, akkor örömminkre szolgált, hogy megcsinálhattuk! Reméljük, az iskolába járó gyerekek is vigyázni fognak rá!”

Ökohét

Iskolánk is csatlakozott a település rendezvénysorozatához, az Ökohéthez. Ennek keretén belül 12 osztályunk vett részt három programon (Műanyag Műhely, Tudatos vásárlás, Újrahasznosítás).

A tanulók megismerkedtek a „hulladék piramis” két fokával, a megelőzéssel, azaz, hogy ne keletkezzen hulladék, vagy csak minél kevesebb (Tudatos vásárlás), és az újrahasznosítással, tehát ha már van hulladék, hogyan, milyen módon lehet újra felhasználni. Ezekre a dolgokra a mindennapokban odafigyelve, a környezetünkért már nagyon sokat tudunk tenni.

Köszönjük a lehetőséget, hogy részt vehettünk az Ökohét értékes programjain!

Fedezd fel az erdőt az erdészekkel!

Az Országos Erdészeti Egyesület jóvoltából az „Iskolában az erdő” címmel interaktív foglalkozáson vett részt az 5. és a 6. évfolyam az Ökohéten.

A program célja a környezeti nevelés segítése. Az erdő és a fenntarthatóság témaköréhez kapcsolódó játékokat, eszközöket,

segédanyagokat kaptunk az erdőpedagógustól, aki felhívta a gyerekek figyelmét a természettel való törődés fontosságára.

A játékos ismeretszerzés során választ kaptak a tanulók többek között azokra a kérdésekre, hogy mit tanít nekünk az erdő a fenntarthatóságról, mit csinál egy erdész, hogyan viselkedünk az erdőben, és mit tanulhatunk az erdőtől, mint életközösségtől.

Műanyag Műhely

Az Ökohét alkalmából több alsós osztály is megtekintette a Műanyag Műhely (MŰMŰ) interaktív kiállítását. A gyerekek játékos foglalkozás keretein belül ismerkedhettek meg a folyami hulladékok keletkezésével és változatos újrahasznosításával. A petkálózokkal közösen műanyag hulladékot válogattak, kupakokat daráltak és olvastottak. Az elkészült alkotások is bizonyítják, hogy a hulladék feldolgozásának sokszor csak a képzelet szab határt. Köszönjük a lehetőséget!

Máté Lívia osztályfőnök és a 4.c

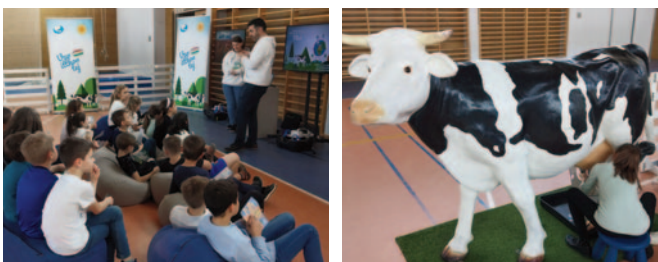
Edukációs kiállítás – tej

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Edukációs Kiállítását közel 150 tanulónk látogatta meg az iskola tornatermében.

A program keretében egy dietetikus előadásával és tematikus játékokkal színesített rendhagyó órán vettek részt a gyerekek. A mobil kiállítás alapvető célja, hogy a gyermekekkel megszerettesse a tej fogyasztását, bemutassa a tejtermékek sokféleségét és szerepét az egészséges táplálkozásban.

A „Van itthon tej” elnevezésű roadshow-n egyedülálló, beltéri élményparkkal és öt élményállomás segítségével mutatták meg kicsiknek és nagyoknak, hogyan kerül a tej a réten legelő tehenektől a boltok polcaira.

A gyerekek virtuális szemüveg segítségével a tanulás újszerű formáját, valamint a tehénfejést is kipróbálhatták.

Iskolahívogató

Játékos családi délelőttire invitáltuk a leendő elsősöket 2024. március 23-án, szombaton. A gyerekek megismerkedhettek iskolánkkal, a pedagógusokkal, néhány diáktársukkal, és három állomáson bizonyíthatták ügyességüket kreatív, kézműves és mozgásos feladatokban.

Az eseményen közel 40 család vett részt. Az aulában sor került közös éneklésre is, nem csak magyarul, hanem angolul is. A kicsik egy kis ajándékkal távoztak, almachipset és almalét kaptak.

A holokauszt áldozatainak emléknapja

A felső tagozatos tanulók számára az áldozatokról való megemlékezést Szabó Tibor tanár úr tartotta. Radnóti Miklós: Nem tudhatom című versét Sturdivant Alana 8.b osztályos tanuló szavalta el.

Az 1.b osztály kerámia foglalkozása

Fantasztikus időutazáson vettünk részt Mici kerámiaműhelyében! Szerencsére András, az időgépfelelős jól intézett mindent, ezért sok-sok élménnyel és egy osztálytáblával gazdagodva ültünk vissza a suliba a jelenben.

Szalay Ágnes osztályfőnök

Felső tagozatos vers- és prózamondó verseny

Örömmel hirdetjük a felső tagozatos vers- és prózamondó verseny győzteseit.

1. helyezést értek el vers kategóriában az 5-6. illetve a 7-8. évfolyamon: Kovarcsik Dániel 6.a és Sturdivant Alana 8.b.,

2. helyezettek: Kántor Kázmér 5.a és Incze Jázmin 8.a,

3. helyezett: Kovács Flóra 5.a.

Próza kategóriában 1. lett: Csernus Johanna 7.ab,

Különdíjban részesült: Császi Mária 5.a.

Dicséretet kaptak: Garics Olívia, Tárca Panna 5.b osztályos és Tompek Sára 6.a osztályos tanulók.

Gratulálunk a versenyzőknek és tanárainknak!

Iskolakerti munkálatok

Április közepén megkezdődtek a tavaszi iskolakerti munkálatok, megtörtént az ágyások kialakítása. A felsős gyerekek lelkesen fogtak hozzá, amint a képek is tanúsítják.

Az Iskolakertekért pályázaton az országból több mint 100 intézmény indult és iskolánk a 20 nyertes között szerepelt. A pályázatot írta és a programot vezeti: Bajnokné Balogh Edina tanárnő. Köszönjük!

Szertorna országos döntő: első hely!

Örömmel tesszük közzé, hogy Lengyel Martin 8.b osztályos tanuló a Szertorna Diákolimpia Országos Döntőjében holtversenyben 1. helyezést ért el. Gratulálunk!

Regionális logikai verseny

A Biatorbágyi Innovatív Technikum és Gimnázium (BIT) vendégei voltunk, akik idén első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal versenyt hirdettek 7. osztályos diákoknak. A verseny célja a logikai készségek fejlesztése játékos formában, ismerkedés a logisztikával, továbbá kapcsolatépítés a régió iskoláival.

A Profi-T-Ability társasjáték versenyre iskolánkból két csapat nevezett, négy lány és négy fiú. Csapattagok: Bendarzszevszkaja Alicia, Csernus Johanna, Pintér Panka, Sturdivant Enessa, Deme Arnold, Ispán Balázs, Tichy Áron és Rónai Csongor. A lányok továbbjutottak a döntőbe, ahol a középmezőnyben végeztek.

Nagyszerű élmény volt mindenkinek, a szervezés kifogástalan volt. Várjuk az újabb kihívást!

Szabó Tímea pedagógiai asszisztens

Pénzmúzeum – hogyan készül a bankjegy?

Érdekes, izgalmas kaland volt bepillantani a pénz világába. Robotokkal beszélgettünk, igazi bankjegyeket vizsgáltunk, kipróbáltuk a csőpostát, megemeltünk egy 12,5 kg tömegű aranytömböt, terveztünk és nyomtattunk saját bankjegyet.

Végül híres magyarok arcképeinél megtanultuk, hogy pénzen és aranyon kívül más értékek is vannak!

Kostka Ágnes 3.a osztályfőnök

Pátyi vers- és prózamondó verseny

Büszkék vagyunk Csernus Johanna 7.ab és Balogh Anna 1.b osztályos tanulóinkra, akik a pátyi területi vers- és prózamondó versenyen méltóképpen képviselték iskolánkat! Mindketten a 3. helyet szerezték meg, Johanna próza, míg Anna vers kategóriában.

Szívből gratulálunk és további sikereket kívánunk!

A Pataki Ferenc Fejlesztés verseny döntője

Örömmel hirdetjük, hogy a tankerület által meghirdetett Pataki Ferenc Fejlesztés versenyen jól szerepeltek diákjaink.

Az évfolyamszintű döntőben

1. helyezést ért el Turcsányi Bence 3.a osztályos tanuló,
2. lett Palotai Petra 4.c és Ferenczi Balázs 7.ab.

A 4. helyen végzett Helfferich Milán 6.b és Lengyel Martin 8.b.
Veres Mira 5.b osztályos tanuló pedig az 5. lett.

Gratulálunk!

Turcsányi Bence

Éljen a grund! – hálacikk

Sok-sok év után végre rendeződni látszik iskolánk alsós udvara. Ráadásul egy robotfűnyíró fogja nyírni a fűvet? Na, arról álmodni sem mertünk tavaly ilyenkor...

2023. szeptember 30-án átadtuk az udvar felújításának első ütemét.

„Büszkék vagyunk arra, hogy megvalósítottuk egy álmunkat. Volt egy álmunk, hogy rendbe tegyük az iskolaudvart. Egy otthonos, rendezett, fűvel borított iskolaudvaron sokkal élvezetesebb a játék. És mi más lehetne a célunk, mint az, hogy gyermekeink örömmel szaladgáljanak az udvaron.

Büszkék vagyunk az önkéntes csapatunkra, akik mindig önzetlenül kizárólag a megoldást keresik. Mi itt az alapítványnál nem problémákat látunk, hanem feladatokat, amiket meg lehet oldani, és addig megyünk egy-egy probléma után, amíg sikerül megoldást találni rá. Az önkéntesek jellemzően alázatosak; nem azt nézik, hogy miért rossz valami, hogy kinek kellett volna ezt vagy azt megcsinálni, hanem megkeresik az optimális megoldást. Legyen az egy óvodaszépítő nap, vagy az iskola bejáratának kitarakítása, ami az óvodai és az iskolai Szülői Munkaközösség égisze alatt szerveződik vagy egy adománygyűjtés a Telki Börzén. A szálak összeérnek, hiszen kis település vagyunk, szinte mindenki ismer mindenkit, és aki szeret tenni a közösségért, az több helyen is tesz. Az Óvoda-Iskola Telkiben Alapítvány önkéntesei rengeteg más fórumon is végeznek önkéntes munkát. Köszönjük!

Büszkék vagyunk arra, hogy szorgos csapatmunkával elérjük céljainkat. Hitem szerint a csapatmunka viszi előre a kisközösségeink életét. A csapatmunka, amikor jó együtt gondolkodni, hogy mitől lesz jobb a közösségünknek. A csapatmunka, amikor kitaláljuk, hogy milyen feladatokat vállaljunk fel, milyen prog-

ramokat szervezzünk meg, legyen az egy jótékonysági sportnap, egy jótékonysági bál, egy egészséges büfé, egy cikk megírása... És igen, a programok legyenek olyanok, ahol mi magunk is jól érezzük magunkat! A csapatmunka, amikor mindenki pont annyit tesz bele, amennyit jó szívvel tesz céljaink eléréséhez. Minden hozzáadott erőforrásért hálásak vagyunk!

Büszkék vagyunk önkénteseinkre. A csapatmunka egyben azt is jelenti, hogy mindig van egy ember, aki az adott feladatot teljes szélességében és mélységében átlátja.

8 új fa, hársfa, berkenye, mezei juhar, vadkörte és júdásfa, 280 nm gyöngykavics felület, 270 méternyi farönk, új öntözőrendszer, 5 köbméter föld, 78 nm-en új bokrok, ezernyi fűszernövény és évelőágyás... és 1.124 nm új fű, Barenburg, holland fűmag... mindez nagyjából 12 millió forint értékben, 2023-as áron.

Volt egy álmunk, hogy rendbe tegyük az iskolaudvart. Már 2019 óta próbáltunk fogást találni a problémán, nehéz volt. Közben volt egy járvány is. Újabb és újabb lehetőségek merültek fel, különféle műfű-ötleteken rágtuk át magunkat, hiszen a legtöbben kerek-perc kifejtették, hogy itt aztán sosem lesz újra élő növényzet. Örülök, hogy nem hagytuk magunkat. Örülünk, hogy kitartottunk és megvártuk, amíg eljön a mi időnk. Ezernyi ötletelés, ezernyi egyeztetés van mögöttünk. Meg kellett várni, amíg összeáll a kép, meg kellett várni a csillagok optimális együttállását, amíg minden erőforrás rendelkezésünkre áll. Kellett sok egyeztetés az önkormányzattal, a tankerülettel, az iskolával, kertészmérnökökkel, műfűspecialistákkal. Köszönjük, hogy rengeteg időt szántak a megbeszélésekre, és ötleteikkel segítettek a sikert. Külön köszönjük az önkormányzatnak és a képviselő-testületnek a pozitív, támogató hozzáállást! Hálásak vagyunk minden 1.000-10.000-100.000 forintos adományért. Külön köszönjük az 5 millió Ft-ot a Paprika Stúdióknak, ami az utolsó lökést megadta az első ütem megvalósításához!

És ami az i-re feltette a pontot, amiért csak a Jóistennek tudunk hálásak lenni, az az, hogy a sors összesodort minket Lisztes Tamás kertészmérnökkel, aki szakmai tudásával, alázatos tenni akarásával hihetetlen energiákat és embereket mozgósított. Neki külön köszönjük, hogy felvállalata, sikerre viszi a kivitelezést és irányítja a munkálatokat! És hát... nem volt egyszerű, amíg a mordori állapotoktól eljutottunk a 2023 szeptemberi átadához.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett ebben a hihetetlen összefogásban, akik elősegítették és lehetővé tették, hogy

megújuljon az iskolaudvar!” (Részlet Koltai Piroskának, az Óvoda-Iskola Telkiben Alapítvány kuratóriumi elnökének 2023. szeptember 30-án elhangzott, iskolánk alsós udvara felújítási munkálatai első ütemének átadóján elhangzott beszédéből.)

Az élet nem állt meg tavaly szeptemberben, amikor indult a második menet, ami szintén bőven tartogatott kihívásokat. Az őszi nagy esőzések segítettek, hogy beinduljon a fű növekedése. A gyerekeket nem lehetett kiengedni a növekvő gyepre, mert sártengerré változtatták volna az udvart, az éppen gyökerező pázsit tönkrement volna. Eközben az Érdi Tankerület életveszélyesnek nyilvánította az udvari játszóteret és a felújítás idejére lezáratta, így a gyerekek az új gyöngykvacsra sem mehettek ki, pedig úgy gondoltuk, hogy az egy jól elkerített rész, ott lehetne futkározni ősszel. Így telt el az ősz és a tél. Szerencsére a Muskátli parkban és a műfüves focipályán elfér szinte az egész siserehad, így kisebb károkozással a parkban, de átvészeltük ezt az időszakot is. Hálásak vagyunk az iskola alsós pedagógusainak, hogy állták a sarat a diákokkal! Köszönjük!

Mint minden nagyobb projekt esetében, nem elég létrehozni valamit, a fenntartásról is előre kell gondolkodni. Az udvar fenntartási költségeit is előre kellett kalkulálnunk. Megállapodtunk, hogy egy évig, amíg a fű megered, a gyep megerősödik, az alapítvány állja a fenntartási költséget, utána pedig az Érdi Tankerület veszi át az ezzel járó kötelezettségeket.

És jöttek az újabb felajánlások...

2024 elején jöttek az újabb felajánlások: a Robotfűnyíró Centrum, Pro-Mower Kft. képviseletében Pósa Péter felajánlott egy katica-mintájú robotfűnyírót, valamint a Landscape Design Kft. részéről Lisztes Tamás az első három évben szükséges gyeptrágya és fűmagkeveréket biztosítja az iskolának. A felajánlott robotfűnyíró mai áron kb. 1,5 millió forint, a három évnyi gyeptrágya és fűmagkeverék mai áron nagyjából 900 ezer forint értékű. Az alapítvány kuratóriumának és önkénteseinek egybehangzó döntése alapján az alapítvány finanszírozza a kertkarbantartási munkákat ebben az évben, mintegy 400 ezer forint értékben.

Továbbá, „ha már lúd, legyen kövér” címszóval úgy döntöttünk, hogy a Muskátli park felőli kertkapu és kerítés, illetve a Muskátli utca felőli duplaszárnyú kapu felújítási munkálatait, zárhatóvá tételét is kifizetjük, ami szintén kb. 400 ezer forint összeget jelentett.

A nagy örömbé került egy kis öröm: nehézségekbe ütközött a tankerülettel az egyeztetéssorozat a robotfűnyíróval kapcsolatban, ráadásul kiderült az is, hogy az elektromos kiállítás is az alapítvány pénzügyi forrásait apasztja kb. 250 ezer forint összeggel.

Ekkor nem várt helyről érkezett a segítség, és egyben ismét kiderült, hogy van értelme egyszerre képviselőnek és alapítványi kuratóriumi tagnak lenni. Miközben az egyeztetés nehézségeit ecseteltük Deltai Károly polgármesternek, ő kérés nélkül felajánlotta, hogy az önkormányzat örökbe fogadja a fűnyírót. Azonnal megértette, hogy itt kb. 3,5 millió forint összértékű felajánlás forog kockán, amit egy egyszerű megbeszéléssel meg tudtunk oldani.

Itt tartunk most. Március 14-e óta szaladgálnak gyerekeink az új gyepen, újra játszhatnak a felújított kültéri játékokon, az oldalsó kapuk ismét zárhatók, szépen felújítottuk őket a kerítéssel együtt. A fű erősödik, az öntözőrendszer üzemel, mi pedig éppen egyeztetjük az elektromos kiállítás munkálatait, hogy mihamarabb üzembe lehessen helyezni a katicás robotfűnyírót.

Hálásan köszönjük az eddigi felajánlásokat, hiszen az alapítványunknak azért volt erre pénzügyi forrása, mert Önök, kedves Szülők, és az Önök cégei korábban igen szép pénzbeli adományokat dobtak be adományládánkba, vagy utaltak át

számlaszámunkra, illetve felajánlották az adó 1% összeget. Örömmel fogadunk további adományokat is, hiszen eddigi pénzügyi forrásaink elapadtak és az udvaron még van mit szépíteni. Szeretnénk megvalósítani azt az álmunkat, hogy a strandröplabda-pálya alján lévő rézsús részen egy pihenő-lelátót hozzunk létre, ahol gyermekeink boldogan tudnak kvaterkázni, kültéri órán pallérozódni vagy éppen egy előadást hallgatni.

Koltai Piroska kuratóriumi elnök, és Szalma Zsófia, az iskolai SzMK vezetője, alapítványi önkéntes

Jubileumi évadzáró hangverseny

Különleges eseménnyel készül a Telki Nőiakar 20. születésnapjának megünneplésére. A kórus számára oly fontos alkalomra nagyszabású hangversenyt szervez. Az ünnepi koncertre Ola Gjeilo nőikari műveit szedi egy csokorba és egy 19 tagú zenekarral szólaltatja meg az együttes.

Ola Gjeilo ma élő norvég származású, az Egyesült Államokban alkotó zeneszerző, aki csodálatos módon ötvözi az észak-európai és amerikai zenei stílusokat, megidézve a filmekre jellemző hangzásvilágot. A június 1-jei hangverseny a negyedik, egyben utolsó esemény a jubileumi koncertek sorában.

Sportnap

2024. június 15-én 8 órától sportnapot tart a Telki Közeleti Klub Schmaus Gábor és Schmaus-Kőrösi Ádám segítségével a Sportcsarnokban.

A részletekért kérjük, figyeljék a közösségi oldalt!

A közösségi ház közelgő programjai

Május 24-25.	TELKI FESZTIVÁL
Május 25-től	Takáts Márton kiállítás: Vetett árnyék
Május 30.	„Velünk élő örökségünk” – trianoni emlékműsor: Udvarhelyi Boglárka, Kiss Tivadar operaénekesek, valamint Pánti Anna előadóművész előadásában
Június 3., 18:00	Filmklub: Az unoka
Június 8., 9.30	T(Együnk) együtt az egészségünkért! Évzáró születési party (egészségesen, mentesen, szabadon)
Június 10., 12:00	Filmklub: A nemzet aranyai
Június 19., 14:30-17:00	Véradás

Állandó programok:

Nap	Időpont	Foglalkozás	Helyszín
Kedd	9:30-11:30	Bibliaóra	Kisterem
Kedd	18:00-19:00	Blokktánc	Nagyterem
Szerda	9:00-9:30	Ringató	Kisterem
Szerda	9:30-11:00	Baba-mama klub	Kisterem
Szerda	19:00	Telki Nőikar	Nagyterem
Péntek	10:00-11:00	Dajkamesék	Kisterem
Péntek	10:00-11:30	Szenior tánc	Nagyterem
Minden hónap 1. és 3. vasárnapja	16:00	Református istentisztelet	Kisterem

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

A programjainkat figyelemmel kísérhetik több felületen is online!

Telki Portál: www.telki.hu

Kodolányi János Közösségi Ház és Könyvtár Facebook:
<https://www.facebook.com/kodolanyikozossegihaz>

Kodolányi János Közösségi Ház és Könyvtár Instagram:
https://www.instagram.com/kodolanyihaz_telki/

Kodolányi János Közösségi Ház és Könyvtár hírlevélre jelentkezés emailben: kodolanyikozossegigmail.com

GÓLYAHÍR

Ebben a hónapban született:
Lascsik Imre Olivér és Herendi Anna 2. gyermeke: Lea
Kovács Tamás és Kovács-Mátyás Gyöngyvér 1. gyermeke: Sára
Gratulálunk!

Keresztény találkozó angolul és magyarul

Új barátokat szerezhetsz! Hozd el imakéréseidet. Mindenkit szeretettel várunk!

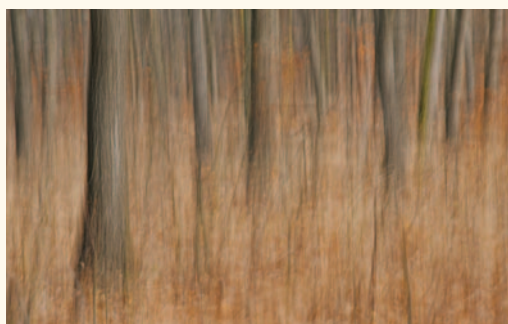
Kedd délelőttöként 10:00-11:00 óra között
Kodolányi Ház
Telki, Petőfi Sándor u. 4, 2089

További információ:
Email: office@destinations.life
www.DestiNations.life +36 26 307 346

Ehavi számunk címlapján Kalász Vivien fotója látható. Köszönet érte!

A Telki Napló címlapfotója a szakmai zsűri döntése alapján az Ősz-tél Telkiben fotópályázat győztes pályaműve. Gratulálunk!

IMPRESSZUM

Telki Község Önkormányzata
2089 Telki, Petőfi utca 1.

Felelős kiadó:

Telki Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő:

Szilágyi Balázs

telkinaplo@gmail.com

telkinaplo@telki.hu, 70/530-4555

Munkatársak:

Cseresnyés Ágnes

Jakab Mária Ilona

Koltai Piroska

Nyilas Rita

Nyomdai munkák:

SO LONG Press Kft.

Következő számunk lapzártája:

június 3.

Hirdetési díjak befizetési határideje: június 3.

Hirdetésfelvétel:

munkaugy@telki.hu Tel.: 06-26-920-806

TELKI Fesztivál

2024. MÁJUS 24-25.

május 24. péntek

Sportcsarnok

- 16:00** Sporttánc, RG, Taekwondo bemutató
17:30 Telki gyermek Táncszínház: MACSKAFOGÓ

Kodolányi János Községi Ház

- 19:00** A gyimesbükki Dani Gergely Általános Iskola csoportja /nagyterem/
19:20 Telki Nőiakar kamarakonzert /nagyterem/
19:45 Takáts Márton grafikusművész VETETT ÁRNYÉK című kiállításának megnyitója

Színepi műsorok

- 20:30** DÁNIELFY KONCERT
22:30 PEDROFON-házibuli

május 25. szombat

- 11:00-20:00** Kirakodóvásár /Petőfi S. u./ **11:00-15:00** Telki sakkbajnoka 2024. /önkormányzat díszterem/
11:00-19:00 Népi játszó, ugrálóvár, mászófal /önkormányzat udvara/
15:00-19:00 NaviBall iPadről irányítható golyók versenye, Strike a Light /56-os emlékmű és környéke/

Színepi műsorok

- 11:00** Picuri Muri koncert
13:00 Táncbemutatók: Panic Crew Tánc és Sportegyesület, Kiss Zenede balettcsoprtja
13:30 Divatbemutató /Boros Judit Exkluzív Divat/
14:30 Szenior örömtánc
15:30 THE JUICE zenekar koncertje
16:45 Kitüntető díjak átadása **17:00** Fotókiállítás megnyitó /kisterem/
17:30 Blues Dosers koncert
18:45 Flamenco táncbemutató
20:30 MAGASHEGYI UNDERGROUND KONCERT
22:00 A Fény harcosai: Lézerkard flashmob /színpad előtti terület/
22:30 RADIO LIVE házibuli

KATOLIKUS KÖZÖSSÉGI HÁZ programjai: /Telki, Petőfi Sándor u. 6./

- 10:30** Molnár C. Pál tusrajzai kiállítás és tárlatvezetés **11:45** Amoroso vonósnegyes kamarakonzert
15:00-17:00 Mókára fel! Cserkészjátékok gyerekeknek **17:00** A székesfehérvári Koronázó Bazilika építéstörténete /Szabó Zoltán építész előadása/
19:00 Rostetter Szilveszter orgonaművész koncertje /templom/ Házigazda: Harkai Gábor atya

Helyszín: 2089 Telki, Petőfi Sándor u. 2-4.

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

